

مشروح مذاکرات جلسه فوق العاده هیات عالی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سه شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۸ ساعت ۱۳:۰۰

جلسه فوق العاده هیات عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با تلاوت آیاتی از کلام ... مجید و ذکر صلوات بر محمد و آل محمد (ص) شروع شد.

آقای دکتر ابوالحسنی: بسم ... الرحمن الرحیم - عرض سلام و خوش آمد خدمت عزیزان و عذرخواهی بابت اینکه بخاطر فوریت موضوع لایحه بودجه مجبور شدیم جلسه فوق العاده ترتیب بدهیم. همان طور که مستحضرید طبق ماده ۵۲ قانون بانک مرکزی:

"الف- دولت باید در تهیه پیش نویس لوایح، تصویب نامه ها و برنامه های اقتصادی و مالی از جمله عملیات ارزی، بودجه ریزی و تامین مالی بخش عمومی از داخل و خارج و تضامین آن، با بانک مرکزی مشورت کند.

ب- رئیس کل می تواند بدون حق رای در جلسات هیات وزیران شرکت کند.

پ- بانک مرکزی موظف است نظرات کارشناسی خود را در خصوص طرح ها و لوایحی که سطح عمومی قیمت ها، ارزش پول ملی و وضعیت نظام بانکی را تحت تاثیر قرار می دهد، به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ت- رئیس کل موظف است نظر هیات عالی در خصوص آثار لوایح تقدیمی دولت به مجلس شورای اسلامی، از جمله لوایح برنامه پنج ساله توسعه و لوایح بودجه سالانه بر هر یک از اهداف مذکور در بند «ب» ماده (۳) این قانون را کتباً به رئیس جمهور اعلام کند. نظرات بانک مرکزی در این خصوص، به پیوست لایحه مورد نظر به مجلس شورای اسلامی ارسال می شود. همچنین رئیس کل موظف است نظر هیات عالی در خصوص

آثار طرح‌ها و پیشنهادهای نمایندگان بر اهداف مذکور در بند «ب» ماده (۳) این قانون را کتباً به رئیس مجلس شورای اسلامی اعلام کند."

موضوع بحث که عمدتاً جلسه را بخاطر آن تشکیل دادیم اجرای بند ت ماده ۵۲ می باشد. طبیعتاً بررسی‌های بودجه در چند جلسه انجام شد و دیروز هم در شورای سیاست‌گذاری پولی و ارزی تصویب کردیم و بنا شد امروز چنانچه مورد تأیید قرار بگیرد برای رئیس جمهور محترم ارسال کنیم.

آقای دکتر شیریحیان: درخصوص بررسی لایحه بودجه چندین مرحله ورود کردیم و به صورت تخصصی بررسی شد. معاونت‌های مربوطه بندهای مرتبط با خودشان را ارزیابی کردند و نظرات و پیشنهادات مطرح شد و موارد تجمیع شد و یکبار هم توسط رئیس کل محترم برای رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه ارسال شد. البته خود آقای دکتر فرزین هم در جلسه ستاد اقتصادی دولت حضور موثری داشتند. نظرات بانک مرکزی بیان شد برخی موارد اعمال شده است و برخی موارد آنچه مورد نظر ما بود اعمال نشده است. این بار ارزیابی در مدت چند روز روی لایحه انجام شده است و جلساتی هم در کمیسیون تلفیق بودیم به صورت مستمر و خود آقای دکتر هم تشریف آوردند که حضور ایشان خیلی مهم بود. اگر اجازه بفرمائید گزارش ارائه شود

آقای دکتر نوری: گزارش را ما ندیده ایم، نمی‌دانم این اتفاق افتاده است یا نه؟ ماده ۵۲ در چارچوب بند ب ماده ۳ قانون بانک مرکزی صحبت می کند که در راستای هدف های بند ب ماده ۳ هست؟

آقای دکتر ابوالحسنی: بند ب ماده ۳ شامل چند بند است "ب- بانک مرکزی باید اهداف زیر را با رعایت سیاست‌های کلی نظام موضوع اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران محقق کند؛ (۱) مهار (کنترل) تورم، (۲) ثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر (اشخاص تحت نظارت)، (۳) حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال، (۴) کمک به حفظ و ارتقای ارزش پول ملی، (۵) کمک به تحقق عدالت اجتماعی." پیشنهادهای درخصوص تبصره‌های لایحه بودجه آورده ایم و در بخش آخر هم به آثار پولی آن پرداخته ایم. در بخش‌هایی که در ارتباط با تسهیلات تکلیفی بود و سهم اشتغال و بنگاه‌ها را کم می کرد با پیشنهادات ما مقرر شد در هیات عالی تصمیم‌گیری شود. در قسمتی دیگر، در کنار موضوع اشتغال، ارزش پولی هم بحث شود. دوستان در بخش ارز هم نظرات خود را ارائه داده اند. نظرات دوستان در خصوص بهینه‌سازی موضوعات است.

خانم خبازی: پیرو جلسات برگزار شده درخصوص لایحه بودجه، نتیجه جلسه دیروز در جلسه شورای سیاست‌گذاری پولی و ارزی را خدمات شما بیان می‌کنم.

تبصره (۱) بند (ز): "در اجرای قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶/۴/۲۵ صادرکنندگان و یا زیرمجموعه ایشان مجازند با رعایت شرط مربوط به اطمینان از تامین خدمات پس از فروش و بندهای ۱ و ۲ ماده ۴ و مواد ۶، ۱۰ و ۱۳ قانون ساماندهی صنعت خودرو (مصوب ۱۴۰۰) تا سقف ۲ میلیارد یورو از منابع ارزی حاصل از صادرات خود با پرداخت کلیه عوارض و حقوق قانونی نسبت به واردات خودروی سواری نو اقدام کنند. علاوه بر سقف مزبور استفاده از سایر منابع ارزی به تشخیص بانک مرکزی جهت واردات خودرو مطابق ترتیبات قانونی مجاز خواهد بود. حقوق ورودی خودروهای مذکور ۱۰۰ درصد تعیین می شود و نرخ ارز محاسبه حقوق ورودی و مالیات نیز برابر نرخ ارز بازار مرکز مبادله طلا و ارز است. منابع حاصل از حقوق ورودی این بند به ردیف ..... واریز می شود. تفکیک سهمیه هر یک از متقاضیان توسط شورای اقتصاد تعیین و حداکثر ظرف یک ماه ابلاغ می شود. اشخاص مذکور مجازند نسبت به واگذاری ارز مذکور به سایر واردکنندگان و همچنین بهره برداری از بازار سرمایه جهت عرضه خودرو در داخل کشور با رعایت مقررات بازار سرمایه اقدام کنند. واردات خودرو در چارچوب این بند و سقف مقرر منجر به رفع تعهد ارزی صادرکنندگان می شود. وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ظرف یک ماه از لازم الاجرا شدن این قانون، آیین نامه اجرایی این بند را تهیه نماید و به تصویب هیات وزیران برساند."

آقای دکتر شیرجیان: آخر ماده فوق گفته شده است یک آیین نامه اجرایی توسط وزارت صمت آماده شود که می گوئیم با همکاری بانک مرکزی.

آقای دکتر ابوالحسنی: درخصوص این بند آقای کاوند استدلال هایی داشتند مبنی بر اینکه سقف گذاشته شود موقعی که شما سقف نمی گذارید برداشت مقامات این است که این خارج از سقفی است که شما با دستگاهها می بندید. اگر این تهدید برود کنار موضوعی نمی ماند و متن **اصلاحات پیشنهادی:** "در اجرای قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶/۰۴/۲۵ صادرکنندگان و یا زیرمجموعه ایشان مجازند با رعایت شرط مربوط به اطمینان از تامین خدمات پس از فروش و بندهای ۱، ۲، ماده ۴ و مواد ۶، ۱۰ و ۱۳ قانون ساماندهی صنعت خودرو تا سقف ۲ میلیارد یورو، از منابع ارزی حاصل از صادرات خود با پرداخت کلیه عوارض و حقوق قانونی نسبت به واردات خودرو سواری نو اقدام کنند. علاوه بر سقف مزبور استفاده از سایر منابع ارزی به تشخیص بانک مرکزی جهت واردات خودرو مطابق ترتیبات قانونی مجاز خواهد بود. حقوق ورودی خودروهای مذکور ۱۰۰ درصد تعیین می شود و نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی و مالیات نیز برابر نرخ ارز بازار مرکز مبادله طلا و ارز است. منابع حاصل از حقوق ورودی این بند به ردیف ... واریز می شود. تفکیک سهمیه هر یک از متقاضیان توسط شورای اقتصاد تعیین و

حداکثر ظرف یک ماه ابلاغ می شود. اشخاص مذکور مجازند نسبت به واگذاری ارز مذکور به سایر کنندگان و همچنین بهره‌برداری از بازار سرمایه جهت عرضه خودرو در داخل کشور با رعایت مقررات بازار سرمایه اقدام کنند. واردات خودرو در چارچوب این بند و سقف مقرر منجر به رفع تعهد ارزی صادرکنندگان می شود. وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری بانک مرکزی ظرف مدت یک ماه از لازم الاجراء شدن این قانون، آیین‌نامه اجرایی این بند را تهیه نماید و به تصویب هیات وزیران برساند."

خانم خبازی: تبصره (۱) بند (ط): "عایدی دولت از محل سود خالص سالانه قبل از کسر مالیات موضوع بند (ب) ماده (۵۶) قانون بانک مرکزی مصوب سال ۱۴۰۲ معادل ۵۰ درصد تعیین می شود." تبصره (۲) بند (ط): " در اجرای تبصره (۱) ماده ۲۹ قانون بانک مرکزی مصوب سال ۱۴۰۲ به میزان بیست درصد سود خالص سالانه قبل از کسر مالیات بانک مرکزی موضوع بند (ب) ماده ۵۶ قانون بانک مرکزی به عنوان افزایش سرمایه دولت نزد بانک های دولتی منظور می گردد و از بدهی دولت به این بانک ها کسر می شود. خزانه‌داری کل کشور بر اساس تخصیص موضوع ماده ۳۰ قانون برنامه و بودجه موظف به ثبت و اعمال حساب این بند در ردیف‌های ذی ربط به شکل جمعی - خرجی است. گزارش عملکرد این بند هر سه ماه یکبار به سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه می گردد."

آقای مددی: در لایحه بحث ۵۰ درصد عایدی دولت و سهم سود دولت مطرح بود از محل ماده ۵۶ قانون که در قانون به عنوان اندوخته در نظر گرفته شده است. این موضوع در تناقض با ماده ۵۶ قانون بانک مرکزی است. عملاً ما با توجه به اینکه این اتفاق بیافتد قسمت اول در تناقض با قانون جدید است و قسمت دوم به نوعی مالیات از قلم افتاده بود که ما گفتیم بحث مالیات تسریع بشود که دوستان با توجه به جمع‌بندی که انجام شده است پیشنهادات لحاظ شده است و بقیه بحث افزایش سرمایه در بحث تبصره ۲ مطرح بود و اندوخته احتیاطی که پیشنهاد ما است. بحث اصلی ما ماده ۵۶ قانون بانک مرکزی است که لحاظ شود.

آقای دکتر نوری: ابتدای این پیشنهاد خوبی که آورده اید نوشته شود در راستای ماده ۵۶ قانون بانک مرکزی. یعنی تصمیم دولت محترم مغایر با قانون بانک مرکزی است.

آقای دکتر شیربجیان: عملاً ما در بند پیشنهادات فقط قسمتی که مد نظر است که تغییر کند آورده می‌شود.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: (۱) مفاد تبصره‌های فوق در راستای رعایت بند (ب) ماده ۵۶ قانون بانک مرکزی اصلاح گردد. (۲) در تبصره (۲) بند (ط) عبارت " به عنوان افزایش سرمایه دولت نزد بانک‌های دولتی

منظور می‌گردد و از بدهی دولت به این بانک‌ها کسر می‌شود" به عبارت " به عنوان افزایش سرمایه دولت نزد بانک‌های دولتی منظور می‌گردد یا از بدهی دولت به این بانک‌ها کسر می‌شود." اصلاح شود.

آقای دکتر طالبی: در یک جای دیگر در مورد اوراق گفته است که دولت ۲۰۰ میلیارد دولت اوراق منتشر می‌کند برای بازپرداخت بدهی به بانک‌ها و شرکت‌ها و ... من فکر می‌کنم بهینه این است که هم مسئله بدهی دولت به بانک‌ها و هم افزایش سرمایه بانک‌ها را داریم. اینجا وقتی می‌گوییم بدهی دولت به بانک‌ها صرف آن شود نمی‌تواند صرف افزایش سرمایه کند وقتی در لایحه یک جایگاه دیگر برای افزایش سرمایه بانک‌ها دیده است به نظرم می‌آید این را صرفاً برای افزایش سرمایه ببینید.

آقای دکتر فرزین: بازپرداخت بدهی نمی‌شود.

خانم خبازی: بند بعدی تبصره (۲) بند (ب): "به منظور تامین اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با اولویت مناطق سردسیر، سازمان مجاز است خارج از سقف اوراق، اسناد اعتباری درون سالی به پشتوانه مانده حساب خزانه نزد بانک مرکزی منتشر نموده و در اختیار پیمانکاران طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای قرار دهد. اسناد مذکور قابل معامله در بازار سرمایه و وثیقه‌گذاری نزد بانک‌های تجاری بوده و امکان تهاتر با بدهی مالیاتی را داراست." آقای دکتر شیرجیان: سازمان برنامه موضوع جدیدی تعریف کرده به عنوان اسناد اعتباری که در گذشته نداشتیم گفته است در مورد پروژه‌هایی که بخصوص در مناطق سردسیر است دولت بیاورد این اسناد اعتباری درون سالی یعنی یکساله به پشتوانه حساب خزانه بدهد به پیمانکار و نزد بانک‌های تجاری به عنوان وثیقه ببرد و پول نقد بگیرد و در سررسید اگر وصول نشد احتمالاً تبدیل می‌شود به طلب بانک‌ها از دولت!!

آقای دکتر ابوالحسنی: دولت قبلاً برای تامین مالی چگونه عمل می‌کرد؟ (۱) به بانک‌ها اوراق می‌داد (۲) به بانک‌ها می‌گفت به من تسهیلات بدهید من یک برگه تضمین نامه می‌دهم. الان تضمین نامه کنار رفته و یک برگه به نام اسناد اعتباری جایگزین شده است. این اسناد عملاً نزد بانک گذاشته می‌شود و بانک پول می‌دهد. در سررسید می‌شود بدهی دولت به بانک. پیشنهاد ما چیست؟ اگر اسناد می‌دهید تامین مالی کنید ولی به بانک ندهید بلکه به بازار سرمایه بروید.

آقای دکتر شیرجیان: خلاف قانون برنامه است جزء (۶) بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت می‌گوید "از زمان لازم الاجرا شدن این قانون، هرگونه استفاده دولت و شرکت‌های دولتی از منابع شبکه بانکی

باید در قالب تحویل اوراق مالی اسلامی قابل معامله در بازار سرمایه به موسسات اعتباری صورت گیرد." اصلا بدهی جدید خلاف قانون است!

آقای دکتر نوری: این استنادات قانونی که دوستان می گویند چون ما یک پاراگراف می گویم اگر اینقدر پشتوانه دارد حتما درج شود.

آقای دکتر بحرینی: خود دولت نوشته به پشتوانه مانده حساب خزانه نزد بانک مرکزی یعنی این مانده وثیقه است این پشتوانه آن است حتی اگر عبارتی که می خواهید اضافه کنید بهتر است. ضروری است در پایان سال از محل حساب خزانه نزد بانک مرکزی تسویه گردد. کلمه پشتوانه همین را می رساند اگر بیاید بهتر است. خلاف قانون نیست چون می گوید به پیمان کارها بدهید. چون جزء (۶) بند ب ماده ۱۰ قانون پنج ساله هفتم پیشرفت اگر از بانکها خواست منابع بگیرد گفته است! ربطی به این بند ندارد و صورت مستقیم برداشت از منابع بانک است. این می گویند به پیمانکار بدهید.

آقای دکتر طالبی: این سفته است و خاصیتی ندارد! حتما باید در قالب عقود اسلامی باشد. یا خزانه باشد که قابل معامله باشد یا اوراق با سود باشد. صرف اینکه نوشته شود قابل معامله در بازار سرمایه مسئله حل نمیشود. چون قابل معامله نمی باشد. جهت استحضار روی خزانه حساب نکنید اینکه بگویند به پشتوانه خزانه حساب نکنید به نظرم می آید این خیلی خطرناک است و گفته شود در قالب اسناد خزانه قابل معامله در بازار سرمایه چون درون سالی است یعنی سررسید آن قبل از پایان سال است.

آقای دکتر نوری: اینکه قانون گذار می گوید وزیر اقتصاد هم باشد چون ایشان رئیس شورای بورس هم است! ایشان باید به عنوان سیاست گذار باشد و مطلب خود را بیان کند!!

آقای دکتر فرزین: من خودم با این بند مخالف هستم. معتقدم که این یک تنخواه است و تنخواه گرفته می شود و این پول به شکل دیگری به صورت اوراق باشد! چون دولت آورده است باید طوری باشد که به نظام بانکی آسیب نزنند!! بعد در جای دیگر می گوید در بازار بین بانکی هم بیاید!! چند جا خرج می کند.

آقای دکتر شیربجیان: خیلی خطرناک تر از بودجه ۱۴۰۳ است. بودجه امسال از تجمیع هدفمند سازی یارانه ها و بودجه عمومی است!!

آقای دکتر ابوالحسنی: اصل قضیه همان موضوعی است که دکتر فرزین و دکتر نوری بیان کردند. یک نوع سفته یا حواله است به جای پول این را بدهد الان پول ندارد و پایان سال تسویه می کند. اینجا عیبی ندارد آنجا که می گوید "وثیقه نزد بانک" را ایراد گرفتیم. دولت می خواهد تسهیلات بگیرد و بعد آخر سال می گوید پول ندارم بعد بشود بدهی دولت به بانک! مشکل اینجاست.

آقای دکتر بحرینی: یکی از مواردی که بانک مرکزی به صورت جدی ورود کند این تاسیس های جدیدی است که در بودجه آورده است مثل اسناد اعتباری! اصلا در سابقه حقوقی نبوده است در جای دیگر گفته شده اوراق ضمان! بازار بدهی ما به اندازه کافی بهم ریخته است و دود آن به چشم بانک مرکزی می رود چون آنها بازار را خراب می کند و نرخ سود بالا می رود. در نامه ای که ارسال می شود و نطق جناب عالی در مجلس و در جاهای دیگر روی این موضوع تاکید شود که تاسیس های جدید را مجلس زیر بار نرود گفته شود بازار از این بدتر خواهد شد و در بودجه سال آتی هم چیزهای جدید در می آید.

آقای دکتر فرزین: موافق هستم. یعنی باید عبارتی گذاشته شود که این جدید است و تعریف نشده است در قالب اوراق باشد.

آقای مهدی زاده: اصلاحات پیشنهادی: (۱) عبارت " وثیقه گذاری نزد بانک های تجاری بوده " از بخش پایانی بند حذف گردد. (۲) با توجه به آثار منفی انتشار این اوراق بر نرخ های سود در بازار سرمایه و آثار منفی آن بر عملکرد بازار پول، لازم است سقف انتشار این اوراق در متن قانون تصریح گردد. (۳) ضروری است این اوراق در پایان سال از محل حساب واحد خزانه تسویه گردد.

آقای دکتر طالبی: متنی که ما نوشتیم که خارج از سقف اوراق که می گوییم یعنی همان خصوصیات مالی اسلامی دارد در جایی تعریف می شود آن اوراقی که قانون گذار تعریف کرده به خاطر تمام آثار آن است ما الان اوراقی دیگری می گوییم خارج از سقف و عددی هم قائل نیستیم. حتی اگر قابل معامله در بازار سرمایه با هدف قانون گذار که حد و حدود گذاشته است مغایر است. پشتوانه خزانه معنا ندارد تمام پول های خزانه مدعی دارد. منتها آنجا که می گوید وثیقه بگذار می خواهد به گردن بانک بگذارد!! بنابراین باید بگوییم وثیقه گذاری در بانک نشود.

آقای دکتر ابوالحسنی: دو بند اضافه می شود: (۱) پشتوانه اگر در پایان سال پرداخت نشد از میانگین رسوب بشود پرداخت شود. (۲) خارج از سقف بودن مشکل دارد باید سقف تعیین شود. نباید بی حد باشد.

خانم خبازی: بند بعدی تبصره (۲) بند (ح) جزء (۱) بخش (۱-۱) و بند ص: "بند ح جزء ۱-۱ ... در اجرای جزء ۶ بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت، سازمان برنامه و بودجه کشور مجاز است در زمان صدور تعهدات و تضامین جدید در چارچوب قانون بودجه، نسبت به انتشار/واگذاری/تحویل اوراق ضمان تا سقف تعهد یا تضمین فوق الذکر اقدام نماید. در سررسید اقساط و یا بازپرداخت اصل تضمین، در صورت عدم ایفای تعهد به اوراق مالی اسلامی تبدیل و قابل معامله در بازار سرمایه میباشد. سازمان مجاز است در سررسید نسبت به انتشار اوراق ضمان جدید یا جایگزینی آن با اوراق قبلی اقدام نمایند. بند ص - در اجرای جزء ۶ بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت، سازمان مجاز است نسبت به انتشار/واگذاری اوراق ضمان تا سقف تضمین دولت اقدام نماید. این اوراق در صورت عدم ایفای تعهد در سررسید اقساط و یا موعد بازپرداخت اصل تسهیلات، به اوراق مالی اسلامی تبدیل و قابل معامله در بازار سرمایه می باشد. سازمان مجاز است در سررسید تضامین بودجه عمومی نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی جدید یا جایگزینی آن با اوراق قبلی اقدام نماید."

آقای دکتر ابوالحسنی: اوراق ضمانتی تعریف کرده اند که اگر سررسید شد و نداشتند با اوراق ضمان جدید جایگزین کنند!

آقای دکتر طالبی: شما فرض کنید که این اوراق ضمان هست. اشکال این اوراق چیست؟

آقای دکتر شیربجیان: ما از شورای فقهی استعلام کردیم که این اوراق، اوراق مالی اسلامی نمی باشد. قابل معامله در بازار سرمایه نمی باشد. جزء (۶) بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت می گوید "از زمان لازم الاجرا شدن این قانون، هر گونه استفاده دولت و شرکت های دولتی از منابع شبکه بانکی باید در قالب تحویل اوراق مالی اسلامی قابل معامله در بازار سرمایه به موسسات اعتباری صورت گیرد." در تبصره فوق این ماده نیز مواردی ذکر شده است! نه کوپن دارد نه قابل استفاده در ریپو است!

آقای دکتر ابوالحسنی: روز گذشته مقرر شد به جای اوراق ضمان اوراق مالی قابل معامله در بازار سرمایه قید شود موضوع بعدی در زمان سررسید چه وضعیتی دارد؟

آقای دکتر فرزین: دیروز من با این متن لایحه موافق بودم البته با تحلیلی که خودم داشتم. آقای دکتر بحرینی به تحلیل متفاوتی کرد که به اصطلاح با آن تحلیل دیگری لازم نبود و باید تغییر می کرد. تحلیل من این بود که اگر شما می خواهید تسهیلات بگیرد هر فردی که می گیرد وثیقه می گذارد این وثیقه تا زمانی که نکول نشده که نمی تواند کسی بفروشد! آن اوراق هم نمی تواند سود بدهد بنابراین این عبارت درست است. بعداً آقای دکتر بحرینی

تحلیل کرد که اصلاً جزء (۶) بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت می‌گوید "..... هر گونه استفاده دولت و شرکت‌های دولتی از منابع شبکه بانکی باید در قالب تحویل اوراق مالی اسلامی قابل معامله در بازار سرمایه به موسسات اعتباری صورت گیرد." بدهی ایجاد کند نه به روش‌های دیگر! ما تحلیل ایشان را پذیرفتیم و با تحلیل ایشان اصلاح شد.

آقای دکتر طالبی: اوراق ضمانت وظیفه تعهد و تضمین تعهدات را بر عهده دارد. پولی از بابت آن رد و بدل نمی‌شود. یک سررسید هم دارد. گفته شده است وقتی سررسید آن تعهد رسید اگر طرف قبول کرد که اوراق ضمانت جدید بدهم و اگر هم اون پول می‌خواهد اجازه دارید معادل آن اوراق انتشار و بدهید. آن اوراق جدید باید در سقف قانون باشد.

آقای دکتر فرزین: شما چارچوب‌مند تحلیل می‌کنید.

آقای دکتر بحرینی: یک منطقی مجلس دارد. دولت می‌خواهد آن منطق را دور بزند وقتی در مجلس مطرح شد دولت مخالفت کرد. بنده با شما صحبت کردم که در دولت مراقب این موضوع باشید که حذف نشود. دولت یک اعتیادی پیدا کرده است. در قالب ماده ۵۶، هر وقت نیاز دارد دستگاه‌ها را می‌فرستد و تسهیلات می‌گیرند. بانک می‌گوید من نمی‌دهم سازمان برنامه یک کاغذ می‌نویسد می‌گوید من ضامن!! این بدهی‌هایی که اینگونه ایجاد شده بالغ بر هزار هزار میلیارد تومان است. در ادامه همکاران نوشته‌اند که شرکت‌های دولتی با همین روش تسهیلات چقدر بدهی ایجاد کرده است! دو کار می‌شود انجام داد یکی اینکه که بدهی‌های قبلی که از این طریق ایجاد شده تبدیل به اوراق شود که ترازنامه بانک‌ها روان و مولد شود. دولت خیلی مقاومت کرد و آخر آقای قالیباف پا در میانی کرد یک تبصره اضافه کرد تا سقف ۲۵۰ همت ما گفتیم برای شروع خوب است مبنی بر اینکه دولت تسهیلات بگیرد و کاغذ بدهد. راجع الان به بعد جزء (۶) بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت می‌گوید "هر گونه استفاده دولت و شرکت‌های دولتی از منابع شبکه بانکی باید در قالب تحویل اوراق مالی اسلامی قابل معامله در بازار سرمایه به موسسات اعتباری صورت گیرد." الان که رسیده به اجرا اولین بودجه برنامه هفتم است دولت این را دور می‌زند! می‌گوید به جای اوراق مالی اسلامی، اوراق ضمانت می‌دهم!! ما اوراق ضمانت می‌دهیم نه سودی نه کوپنی ندارد. در سررسید اگر دادیم که دادیم اگر نه تبدیل به اوراق جدید می‌شود. جمله آخر زرنگی است "سازمان مجاز است در سررسید نسبت به انتشار اوراق ضمانت جدید یا جایگزینی آن با اوراق قبلی اقدام نمایند." یعنی هیچ چیزی گیر بانک نمی‌آید. چون تسهیلات از بانک است.

آقای دکتر ابوالحسنی: با همین تحلیل و به استناد به جزء (۶) بند ب ماده ۱۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت اصلاحات پیشنهادی: "اوراق ضمان" به "اوراق مالی قابل معامله در بازار سرمایه" تبدیل گردد.

خانم خبازی: بند بعدی تبصره (۲) بند (ح) جزء (۱-۲)، (۲) و (۳): "۱- جزء ۲-۱- در اجرای تمامی احکام (اعم از قوانین و مقررات عام یا خاص) که به موجب آن اصل مبلغ بدهی دولت (به تمامی اشخاص اعم از سازمان ها و صندوق های بیمه ای و بازنشستگی، بانک ها، شهرداری ها و ...) می بایست به روز رسانی شود، صرفاً از روش ساده برای به روز رسانی استفاده می شود. ۲- مرجع رسیدگی به بدهیها و مطالبات دولت موضوع بند پ ماده ۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تعیین میشود. پذیرش قطعی و یا تسویه بدهیهای دولت منوط به انجام حسابرسی ویژه توسط حسابرس منتخب سازمان از محل اعتبارات مندرج در ردیف شماره ... جدول شماره ۹ این قانون بر پایه معیارها و مبانی قانونی مندرج انجام پذیرد. دستورالعمل اجرایی به طور مشترک توسط سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و ابلاغ میگردد. ۳- پذیرش بدهی های قطعی بر عهده دولت (اقلام فاقد دستگاه اجرایی مشخص) منوط به ارائه شناسه تعهدات دولت اخذ شده از سازمان برنامه و بودجه کشور و طی مراحل رسیدگی و تایید (حسابرسی ویژه) و ثبت در سیستم حسابداری مرکز مدیریت بدهیهای عمومی و روابط مالی دولت (به نیابت از جمهوری اسلامی ایران) با رعایت ضوابط قانونی و بند فوق خواهد بود. ارقام ادعایی مطالبات از دولت فاقد شناسه یکتای تعهدات، قابل اعلام به مراجع رسیدگی و تایید ذی ربط نخواهند بود."

آقای دکتر شیریحیان: به نظرم این بند را برای بانک مرکزی تدارک دیدند! بانک ها هم به همین شکل است. بانک تجارت هم همین مشکل را دارد یعنی شناسه یکتا ندارد. شناسه یکتا حدوداً برای پنج سال است. بانک مرکزی کلیه طلب هایش شناسه یکتا ندارد. طلب های ارزی عمداً شناسه یکتا ندارد. لذا ما با این بند کلاً مخالف هستیم! در دو خط آخر هم میخ آخر را هم زدند!!

آقای دکتر ابوالحسنی: دقت بفرمائید خط آخر "اقلام ادعایی مطالبات از دولت فاقد شناسه یکتای تعهدات، قابل اعلام به مراجع رسیدگی و تایید ذی ربط نخواهند بود." اگر نمی پذیرید چگونه حسابرسی ویژه می کنید؟ ما با بند ۳ مخالف هستیم.

آقای دکتر بحرینی: شناسه یکتا لازم است برای انضباط مالی دولت. ما متولی نظام بانکی و بانک مرکزی هستیم. راجع به بدهی شرکت های دولتی چیزی نگفته است مطالبات بانک ها از شرکت های دولتی است وارد این موضوع

نشده است و ما هم موضوعی نداریم. یک جا می ماند. کجا دولت بدهی دارد؟ به بانک مرکزی. دوستان معتقد هستند با آوردن شناسه یکتا بدهی های بانک مرکزی از بین می رود. مطالبات بانک مرکزی از دولت معمولاً سه منشاء دارد: (۱) دستور مقام معظم رهبری است. (۲) به موجب قانون است. (۳) مصوبه سران. به نظر بنده یک جمله اینجا اضافه شود مبنی بر اینکه بدهی های دولت به بانک مرکزی که به موجب دستور مقام معظم رهبری، قانون یا مصوبه سران قوا ایجاد شده است از شمول این بند مستثنی می باشد.

آقای دکتر ابوالحسنی: یک مورد نقض بگویم شما این موضوع را حل کنید. رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و وزیر امور اقتصادی و دارایی برای رفع مشکل دارو با هم تفاهم کردند و امضاء کردند که شما برای دارو دلار ۴۲۰۰ تومانی بدهید من تا (دولت) ۲۸۵۰۰ تومان مابه التفاوت آن را می دهم. حدود ۸۳ همت به ما بدهکار است الان همین حرف را می زند که شما شناسه یکتا دارید؟ ما می گوئیم نه. تفاهم نامه های متعدد امضا شده است.

آقای دکتر بحرینی: وقتی شما می گوئید شناسه یکتا را حذف کن دولت اصلاً زیر بار نمی رود. شما یک جا نگران هستید که با شناسه یکتا طلب های ما پاک می شود. دولت قبول نمی کند.

آقای دکتر ابوالحسنی: اگر اختلاف است رای گیری شود؟ پس قبول دارید.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: " (۱) جزء (۲-۱) بند (ح) تبصره ۲ حذف گردد. (۲) در تعیین حسابرس ویژه موضوع جزء (۲) بند (ح) تبصره (۲) لازم است به این نکته توجه شود که طبق قانون بانک مرکزی، حسابرسی بانک مرکزی هیات نظار می باشد. (۳) محتوا جزء (۳) حذف گردد. "

بند بعدی: تبصره (۲) بند (خ): "دولت و دستگاه های موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ از جمله بانک مرکزی، مجازند ۱۱ میلیارد یورو برای واردات صرفاً کالاهای اساسی کشاورزی، دارو و مواد اولیه آن، ملزومات مصرفی پزشکی، شیرخشک اطفال و مواد اولیه آن به نرخ ترجیحی اقدام کنند. تخصیص ارز جهت واردات اقلام فوق توسط سازمان برنامه و بودجه به بانک مرکزی ابلاغ گردد. "

آقای دکتر فرزین: مشکلی که داریم این مسئله است که ارز ترجیحی را به کالاها می دهیم. می گویند چرا به این دادید به اون ندادید! ما تعیین کننده نیستیم ما گفتیم این ارز برای دولت است و متولی این کارها سازمان برنامه و بودجه است. بنابراین سازمان به ما اعلام کند تا خودش پاسخگو باشد.

آقای مهدی‌زاده: چون جریان وصول درآمدهای ارزی با تخصیص‌ها لزوماً یکسان نمی‌باشد، بحث سر این است که عدم تطابق پایان سال پیش نیاید و همه با هم سازگار باشند.

آقای دکتر نوری: یعنی درآمد شما ۸ است هزینه ۱۱ است آیا می‌توانید بالانس کنید؟ این مثال است. گفته دوستان را بیان کردم.

آقای ستاک: گفته شده است تخصیص ارز جهت واردات اقلام فوق توسط سازمان برنامه و بودجه به بانک مرکزی ابلاغ گردد. باید فرآیند آن دقیق بیان شود. الان وزارت مربوطه با یک تیک تأیید می‌کند بعد از آن تخصیص در بانک مرکزی اتفاق می‌افتد. الان سازمان برنامه کنار بانک مرکزی دیده شده است. یعنی دستگاه مصرف‌کننده ادعا کند سازمان برنامه و بودجه بگوید من منابع را دارم که ما عملاً تحت فشار نباشیم. سازمان برنامه و بودجه تیک دوم را به تیک دستگاه متقاضی اضافه کند بعد ما تخصیص را انجام می‌دهیم.

آقای دکتر فرزین: بند لایحه همین را بیان می‌کند. نیاز به دستورالعمل در قانون نیست. چرا اینقدر وارد جزئیات می‌شوید؟

آقای ستاک: در متن قانون، نوشتن دستورالعمل ذکر نشده است. شاید دستورالعملی نوشته نشود.

آقای دکتر فرزین: من معتقدم عبارات کلی را جزئی نکنید.

آقای دکتر نوری: دوستان برای کمک به تصمیم‌سازی بانک مرکزی این موضوع را بیان می‌کنند.

آقای دکتر ابوالحسنی: در قبلی گفته شده آنهایی که شناسه ندارد قبول نداریم.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: این بند مورد بررسی قرار گرفت و اصلاحیه تصویب نگردید. به عبارتی مفاد مندرج در لایحه مورد تأیید قرار گرفت. بند بعدی: تبصره (۲) بند (ژ): "به دولت اجازه داده میشود تا سقف اعتبارات ابلاغی ردیف ۵۵۰۰۰۰ جدول شماره ۹ این قانون را بابت بدهی صندوق بیمه محصولات کشاورزی به بانک کشاورزی ناشی از تکالیف قانونی دولت در بیمه کشاورزی که به تأیید مجمع عمومی صندوق و بانک کشاورزی و سازمان حسابرسی رسیده باشد، پس از دریافت شناسه تعهد از سازمان برنامه و بودجه کشور، به عنوان بدهی دولت به بانک کشاورزی منظور نماید."

آقای دکتر شیربجیان: مراد این بند و بند بعدی این است که این شرکت‌ها نمی‌توانند وام بگیرند.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف اعتبارات ابلاغی ردیف ۵۵۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹ این قانون را بابت بدهی صندوق بیمه محصولات کشاورزی به بانک کشاورزی ناشی از تکالیف قانونی دولت در بیمه کشاورزی که به تأیید مجمع عمومی صندوق و بانک کشاورزی و سازمان حسابرسی رسیده باشد، پس از دریافت شناسه تعهد از سازمان برنامه و بودجه کشور، به عنوان بدهی دولت به بانک کشاورزی منظور نماید و تسویه بدهی دولت بابت بدهی صندوق بیمه کشاورزی به بانک کشاورزی از طریق تحویل اسناد خزانه اسلامی یکساله صورت پذیرد. بند بعدی: تبصره (۲)، بند (ص)، جزء (۲): "دولت مجاز است ضمن اصلاح سازوکار مدیریت نقدینگی بودجه عمومی دولت و اعتباری نمودن تمام حسابهای بانکی مربوط به پرداخت، منابع در دسترس از جمله موجودی حساب/حسابهای پشتیبان را با هماهنگی بانک مرکزی و در چارچوب سیاست های پولی بانک مرکزی، در بازار بین بانکی، سپرده گذاری و منابع حاصل را با استفاده از ساز و کار ماده ۳۰ قانون برنامه و بودجه برای پرداخت کارمزدهای مربوط به بازارگردانی و بازارسازی اوراق دولت، تسویه بدهیهای دولت به بانک مرکزی که در چارچوب قوانین و مقررات قطعی شده است و سایر مصارف بودجه عمومی دولت هزینه نماید."

آقای دکتر ابوالحسنی: دولت رسوب میانگین پیش ما دارند و در مقابل آن، حدود همین مبلغ هم بدهی سنواتی دارند. دولت می‌خواهد منابعی که در حساب سپرده دارد بتواند بخشی از آن را ببرم در بازار بین بانکی که سود بگیرد و صرف مصارف نوشته شده بکنم. دوستان چند نکته دارند: (۱) بازار بین بانکی بازاری بین بانک ها و بانک مرکزی است. نباید بازیگری به اسم دولت بیاید. اگر بخواهد بیاید بدهد به بانک و آن بانک بیاورد. (۲) اگر دولت این پول ها را بیاورد و مشکل پیدا کند و پول را بردارد بازار بین بانکی بهم می‌خورد! خلاف موضوع در صدر گفته است. مدیریت کل کار از دست ما خارج می‌شود. سال گذشته به دولت می‌گفتیم پول گذاشتید پیش بانک مرکزی بیاید بخشی از آنها را در بانکها قرار بدهد نه به صورت مستقیم! آقایان به دو دلیل مطرح می‌کنند یکی اینکه بابت پول به ما سود بدهید دوم اینکه موضوع سود است که برای آن مصارف در نظر گرفته شده است و بر این اساس در بازار بین بانکی سود می‌خواهند بگیرند! دولت کار انتفاعی نباید انجام دهد. نباید به عنوان ابزار سود آور استفاده کرد. اگر این کار را می‌خواهند بکنند اولاً میانگین خالص ماهانه باید باشد ثانیاً از طریق بانکها باشد. ثالثاً با هماهنگی بانک مرکزی باشد برای خرید اوراق دولت هم باشد.

آقای دکتر نوری: باید بدهی و متوسط در نظر گرفته شود. برای دارایی کنترل داشته باشد برای بدهی نداشته باشد! مورد بعدی از طریق بانکها با مدیریت بانک مرکزی این موضوع انجام شود. به دلیل اینکه مستقیم نباید

وارد بانک‌ها شود چون باعث رقابت می‌شود. خالص دارایی و بدهی و متوسط اتفاق بیافتد و خود دولت مستقیم وارد نشود.

آقای دکتر طالبی: ما متنی تهیه کردیم که در سران نرفت ولی تمام این موضوعات در آن بود. نکته بعدی این را در نظر بگیرید که بازار بین بانکی اگر پول وارد شود دیگه بازار بین بانکی نیست. به خاطر اینکه جلو این موضوع گرفته شود یعنی وقتی دولت می‌خواهد اوراق منتشر کند سراغ بانک‌ها نیاید و بانک‌ها هم اضافه برداشت نکنند گفتیم صرفاً برای خرید اوراق دولت، یعنی بانک‌های معین بتوانند از سپرده‌گذاری دولت و از این منابع استفاده کنند و آن هم بانکی که می‌خواهد اوراق دولت بخرد. وقتی دولت اوراق می‌فروشد و از آن طرف هم پول دارد برای این گفتیم از اینجا مصرف کند. ما این موضوع را گفتیم که مشکل خرید اوراق دولت را حل کنیم نه اینکه دولت سود بگیرد! من حقیقتاً خیلی نگران هستم که این پول اگر وارد بازار بین بانکی شود خصوصاً که منابع هم کم است می‌شود مصرف بانک برای مصارفی که دارد و آن طرف هم هر گاه دولت پول می‌خواهد بانک باید بدهد و می‌شود اضافه برداشت!! اول حد برای آن گذاشته شود. خالص نمی‌توانیم بگذاریم چون منفی است.

آقای دکتر شیربجیان: فرمایش شما که دولت نزد بانک‌ها سپرده کند در اصل موضوع تأثیری ندارد چون هم بانک اوراق دولت می‌خرد و هر وقت دولت پول بخواهد بانک با اضافه برداشت باید پرداخت کند. ترس بنده از اضافه کردن خالص این است که ما برای اوراق دولت حتماً بازارگردان می‌خواهیم. الان نمی‌دانم بحث الزام دولت برای بازارگردان را در ماده دیگری آورده‌اند یا نه؟ عملاً اگر دولت منابع نداشته باشد بشود خالص یعنی بازارگردانی ایجاد نمی‌شود!!

آقای دکتر فرزین: وزارت امور اقتصادی و دارایی در مجمع صندوق تثبیت دارند در آن مجمع بخشی از منابع را برای بازارگردانی دولت دیده‌اند حدوداً ۲۰ همت بوده، باید منابع دیده شود. این پول را ده جا دولت خرج می‌کند! پولی است که در همان سال باید خرج شود! یک مانده کوتاه مدت است.

آقای دکتر نوری: اگر شما می‌گویید که مثلاً مبلغی بدهکار است چه پولی را می‌خواهد ببرد؟ باید خالص ببرد! آقای دکتر نادعلی: برای اینکه دولت وارد بازار شود اول باید به ساتنا وصل باشد. وقتی به ساتنا وصل شود هر سندی که بزند می‌رود تسویه می‌شود. این اولین اشکال است. اگر بخواهد از طریق بانک مرکزی انجام شود ما ریپو می‌کنیم و مستقیم وارد بازار نمی‌شویم زمانی که دولت پول را وارد بازار کند من هم ریپو کم می‌کنم بنابراین

سود کم می‌شود. یک بازی نیست که دولت منتفع شود! دولت منابع سیال دارد و می‌خواهد سریع بگیرد که می‌شود اضافه برداشت! البته آن پیشنهاد قبلی دولتی‌ها همین پیشنهاد ارائه شده در لایحه است که رفته بود سران. آقای مهدی زاده: در آن پیشنهاد فقط بانک ملی ایران مطرح بود ولی در لایحه همه بانک‌ها مطرح شده است.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: دولت مجاز است ضمن اصلاح ساز و کار مدیریت نقدینگی بودجه عمومی دولت و اعتباری نمودن تمام حساب‌های بانکی مربوط به پرداخت، میانگین خالص ماهانه منابع در دسترس از جمله موجودی حساب/ حساب‌های پشتیبان را با هماهنگی بانک مرکزی و در چارچوب مقررات و سیاست‌های پولی بانک مرکزی از طریق شبکه بانکی در بازار بین بانکی، سپرده‌گذاری و منابع حاصل را با استفاده از ساز و کار ماده ۳۰ قانون برنامه و بودجه برای پرداخت کارمزدهای مربوط به بازارگردانی و بازارسازی اوراق دولت، تسویه بدهی‌های دولت به بانک مرکزی که در چارچوب قوانین و مقررات قطعی شده است و سایر مصارف بودجه عمومی دولت هزینه نماید. بند بعدی: تبصره (۲) بند (ض): "بدهی‌های شرکت بازرگانی دولتی، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، سازمان مرکزی تعاون روستایی و پشتیبانی امور دام به بانکها و بانک مرکزی که ناشی از انجام تکلیف قانونی محوله دولت است با تشخیص سازمان برنامه و بودجه که پس از تأیید سازمان حسابرسی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، به عنوان بدهی دولت منتقل خواهد شد. دولت مکلف است معادل ۳۰ درصد مطالبات مذکور از ظرفیت ردیف، ... اوراق غیرقابل معامله در بازار سرمایه و صرفاً دارای سودبرگ را با رعایت ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت، در اختیار بانکهای موضوع این بند قرار دهد."

اصلاحات پیشنهادی: بدهی‌های شرکت بازرگانی دولتی، سازمان مرکزی تعاون روستایی و پشتیبانی امور دام به بانک‌ها و بانک مرکزی که ناشی از انجام تکلیف قانونی محوله دولت است با تشخیص سازمان برنامه و بودجه که پس از تأیید سازمان حسابرسی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، با رعایت سقف بودجه به عنوان بدهی دولت منتقل خواهد شد. دولت مکلف است معادل ۳۰ درصد مطالبات مذکور از ظرفیت ردیف، ... اوراق غیرقابل معامله در بازار سرمایه و صرفاً دارای سود برگ را با رعایت ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت، در اختیار بانک‌های موضوع این بند قرار دهد.

بند بعدی: تبصره (۳) بند (ب) جزء (۱-۱): "کلیه منابع حاصل از صادرات فرآورده‌های نفتی این بند مستقیماً به حسابهای معرفی شده بانک مرکزی ج.ا.و.اریز و با نرخ بازار توافقی مورد تأیید بانک مرکزی تسعیر و به ردیف درآمدی ... خزانه واریز میشود. ... تهاتر نفت خام میعانات گازی و گاز صادراتی جهت واردات فرآورده قابل انجام

است. سهم شرکتهای تابعه وزارت نفت از صادرات فرآوردههای نفتی از طریق ردیفهای مندرج در جدول ... تخصیص و پرداخت میشود."

اصلاحات پیشنهادی: کلیه منابع حاصل از صادرات فرآورده های نفتی این بند مستقیماً به حسابهای معرفی شده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با نرخ مرکز مبادله طلا و ارز مورد تأیید بانک مرکزی تسعیر و به ردیف درآمدی ... خزانه واریز می شود. ... تهاتر نفت خام میعانات گازی و گاز صادراتی جهت واردات فرآورده قابل انجام است. سهم شرکت های تابعه وزارت نفت از صادرات فرآورده های نفتی از طریق ردیف های مندرج در جدول ... تخصیص و پرداخت می شود.

بند بعدی: تبصره (۳) بند (ح): "دوره بازپرداخت مطالبات بانک مرکزی و بانکهای تجاری بابت اصل و سود تسهیلات پرداختی به شرکت ملی نفت ایران، بابت تامین مالی طرح های بالادستی نفت و گاز به مدت یکسال امهال میشود."

اصلاحات پیشنهادی: این بند مورد بررسی قرار گرفت و اصلاحی تصویب نگردید. به عبارتی مفاد مندرج در لایحه مورد تأیید قرار گرفت.

بند بعدی: تبصره (۱۳) بند (الف): "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است برای پرداخت به موقع مصارف هدفمندی و بر اساس درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور معادل سه درصد ۳/۰ درصد جمع مصارف را به صورت تنخواه در اختیار سازمان هدفمند سازی یارانه ها قرار دهد. تنخواه مذکور باید حداکثر سه ماه پس از دریافت از محل منابع مذکور تسویه گردد. شرط استفاده مجدد از این تنخواه، تسویه تنخواه قبلی است. این حکم مشمول تنخواه خزانه داری کل کشور نمی شود."

آقای دکتر فرزین: این موضوع مهمی است. مگر قبلاً ۳ درصد بودجه عمومی را نمی گرفتند؟ ۳ درصد هدفمندی هم گرفته می شد؟

خانم خبازی: یکبار براساس قانون الحاق می تواند بگیرد ۳ درصد بودجه عمومی را، البته براساس قانون بانک مرکزی می شود ۲/۵ درصد! آن را می گیرد دوباره اینجا هم ۳ درصد دیگر بگیرد. البته در اینجا که لزومی ندارد. آقای دکتر فرزین: نباید حذف شود. پیشنهاد اصلاحی را ارائه دهید.

آقای دکتر ابوالحسنی: در لایحه بودجه سازمان هدفمندی را با بودجه عمومی تجمیع کرده فرض کنید اگر بودجه ۱۲ بود شده است ۱۴ در جایی می گوید ۳ درصد آن را بگیریم و مجددا در جای دیگر گفته شده است ۳ درصد هدفمندی داده شود. باید در یک سقف داده شود.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: (۱) با توجه به تجمیع بودجه عمومی دولت با بودجه سازمان هدفمندسازی یارانه ها، نیازی به لحاظ تنخواه مجزا برای این سازمان نمی باشد. (۲) با توجه به الزامات بند ب ماده ۵۰ قانون بانک مرکزی، سقف مجاز تنخواه دریافتی دولت در سال ۱۴۰۴ از منابع بانک مرکزی ۲.۵ درصد می باشد.

بند بعدی: تبصره (۱۵) بند (ت)، جزء (۳): "دستورالعمل اجرایی تلفیق منابع نقدی و تسهیلات این تبصره مشتمل بر نرخ سود تسهیلات، نرخ سپرده گذاری، موسسات عامل، میزان مشارکت موسسات عامل، اولویت بندی فعالیت ها، رسته ها و مناطق هدف، نحوه توزیع تسهیلات و فرآیند بررسی و تصویب طرح ها که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه خواهد شد، اختصاص می یابد. ..."

اصلاحات پیشنهادی: دستورالعمل اجرایی تلفیق منابع نقدی و تسهیلات این تبصره مشتمل بر نرخ سود تسهیلات، نرخ سپرده گذاری، موسسات عامل، میزان مشارکت موسسات عامل، اولویت بندی فعالیت ها، رسته ها و مناطق هدف، نحوه توزیع تسهیلات و فرآیند بررسی و تصویب طرح ها که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری بانک مرکزی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه خواهد شد، اختصاص می یابد. ...

بند بعدی: تبصره (۱۵) بند (ج): "بانک مرکزی جمهوری مکلف است به میزانی که هیئت عالی بانک مرکزی تا پایان فروردین مصوب خواهد نمود مطابق با تبصره ۳ بند ب ماده ۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت، سهم بانکها را از تسهیلات قرض الحسنه اشتغال و تسهیلات قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و قوانین مربوط به ایثارگران، قانون حمایت از حقوق معلولین مصوب، ۲۰/۱۲/۱۳۹۶ قانون جهش تولید دانش بنیان، قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی و تسهیلات موضوع ماده ۷۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ۲ از محل سپرده های قرض الحسنه اعم از جاری و پس انداز شبکه بانکی پس از کسر سپرده قانونی بابت تسهیلات موضوع این قوانین از جمله اشتغال، قرض الحسنه ازدواج، فرزندآوری و ودیعه یا خرید یا ساخت

مسکن با اولویت ایثارگران موضوع ماده ۳ قانون جامع ایثارگران به تعداد ۴۰ هزار نفر که تسهیلات قرض الحسنه تکلیف شده است از طریق بانکهای عامل معین و ابلاغ نماید.

آقای دکتر فرزین: مگر در لایحه همه موضوعات مطرح شده است؟

آقای دکتر بحرینی: از موضوعاتی هست که مجلس به شدت حساس است. لایحه در دولت تصویب شده و به رفته مجلس است. اگر بخواهیم اتفاقی بیافتد یک نماینده باید در مجلس موضوع را ثبت کند. مثل آقای دکتر حسینی. نباید بار زیادی روی این پیشنهاد گذاشته شود. اینکه سقف فردی و ... را ما تعیین کنیم موافقت نمی شود. باید همین را در مجلس حفظ کنیم. پیش بینی من این است که این بند حذف می شود.

خانم خبازی: اصلاحات پیشنهادی: این بند مورد بررسی قرار گرفت و پیشنهاد اصلاحی تصویب نشد. به عبارتی مفاد مندرج در لایحه مورد تأیید قرار گرفت.

بند بعدی: تبصره (۱۷) بند (الف): "دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه به استثنای مستثنیات آن و بند الف ماده ۱۰۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت، مکلفند تمامی پرداختهای مستمر و غیرمستمر نقدی و غیرنقدی معادل ریالی مذکور و تسهیلات به تمامی شاغلین و بازنشستگان از هر یک از منابع و حسابهای دولتی متعلق به دولت نزد خود را به تفکیک شماره ملی با اختصاص شناسه یکتای پرداخت کارکنان دولت، پرداخت نمایند. بانک مرکزی با اعلام سازمان اداری و استخدامی مکلف است ضمن جلوگیری از پرداخت به کارکنان دستگاههای اجرایی بدون درج شناسه یکتای پرداخت کارکنان دولت، امکان دسترسی برخط سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور به اطلاعات پرداختی را در بسترهای الکترونیکی فراهم نماید."

اصلاحات پیشنهادی: دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه به استثنای مستثنیات آن و بند الف ماده ۱۰۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت، مکلفند تمامی پرداختهای مستمر و غیرمستمر نقدی و غیرنقدی معادل ریالی مذکور و تسهیلات به تمامی شاغلین و بازنشستگان از هر یک از منابع و حسابهای دولتی متعلق به دولت نزد خود را به تفکیک شماره ملی با اختصاص شناسه یکتای پرداخت کارکنان دولت، پرداخت نمایند. بالاترین مقام اجرایی دستگاههای اجرایی مکلف است از پرداخت به کارکنان زیرمجموعه خود بدون درج شناسه یکتای پرداخت کارکنان دولت جلوگیری نماید و بانک مرکزی امکان دسترسی برخط سازمان اداری و استخدامی کشور به اطلاعات پرداختی را در بسترهای الکترونیکی فراهم نماید.

آقای دکتر فرزین: بندهای لایحه مطرح و اصلاحات پیشنهادی مورد تأیید قرار گرفت. حالا به گفته آقای بحرینی چه کسی می‌خواهد به مجلس ارائه دهد؟

آقای دکتر ابوالحسنی: همان طور که مستحضرید هستیید در ماده ۵۲ قانون بانک مرکزی:

"الف- دولت باید در تهیه پیش‌نویس لوایح، تصویب‌نامه‌ها و برنامه‌های اقتصادی و مالی از جمله عملیات ارزی، بودجه‌ریزی و تأمین مالی بخش عمومی از داخل و خارج و تضامین آن، با بانک مرکزی مشورت کند.

ب- رئیس کل می‌تواند بدون حق رای در جلسات هیات وزیران شرکت کند.

پ- بانک مرکزی موظف است نظرات کارشناسی خود را در خصوص طرح‌ها و لوایحی که سطح عمومی قیمت‌ها، ارزش پول ملی و وضعیت نظام بانکی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ت- رئیس کل موظف است نظر هیات عالی در خصوص آثار لوایح تقدیمی دولت به مجلس شورای اسلامی، از جمله لوایح برنامه پنج ساله توسعه و لوایح بودجه سالانه بر هر یک از اهداف مذکور در بند «ب» ماده (۳) این قانون را کتباً به رئیس‌جمهور اعلام کند. نظرات بانک مرکزی در این خصوص، به پیوست لایحه موردنظر به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود. همچنین رئیس کل موظف است نظر هیات عالی در خصوص آثار طرح‌ها و پیشنهادهای نمایندگان بر اهداف مذکور در بند «ب» ماده (۳) این قانون را کتباً به رئیس مجلس شورای اسلامی اعلام کند."

ما می‌توانیم مطابق بند ت ماده ۵۲ صدرالاشعار پیشنهادات اصلاحی خود را به مجلس ارائه دهیم.

آقای دکتر فرزین: باید در آئین نامه مجلس دیده شود که نظرات بانک مرکزی در صحن مجلس خوانده شود.

آقای دکتر محمودپناه: بند ت ماده ۵۲ گفته است " رئیس کل موظف است نظر هیات عالی در خصوص آثار لوایح تقدیمی دولت به مجلس شورای اسلامی، از جمله لوایح برنامه پنج ساله توسعه و لوایح بودجه سالانه بر هر یک از اهداف مذکور در بند «ب» ماده (۳) این قانون را کتباً به رئیس‌جمهور اعلام کند. نظرات بانک مرکزی در این خصوص، به پیوست لایحه موردنظر به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود. همچنین رئیس کل موظف است نظر هیات عالی در خصوص آثار طرح‌ها و پیشنهادهای نمایندگان بر اهداف مذکور در بند «ب» ماده (۳) این قانون را کتباً به رئیس مجلس شورای اسلامی اعلام کند." گفته است آثار آن چیست؟ نگفته است اصلاحات انجام شود.

به نظرم اصلاً این پیشنهادات موضوع این بند نیست. تصمیم دولت در لایحه گرفته است چه آثاری بر ۵ بند گفته شده در بند ۳ دارد.

آقای دکتر ابوالحسنی: هنوز گزارش ما تمام نشده است.

آقای دکتر محمودپناه: نکته دوم اینها گفته شد ضوابط اجرایی این در این قانون دیده نشده است. تا شما نظر بدهید گفته شده است بعد آن بیان نشده است. آیا رئیس جمهور وظیفه دارد به مجلس ارائه دهد؟ در بالا گفته شده است نظرات هیات عالی و در بند بعد گفته نظرات بانکی این دو موضوع جدا از هم هست!

آقای دکتر ابوالحسنی: این اصلاحات آثار داشته است ادامه گزارش به صورت کامل آثار آن بررسی می‌شود.

آقای مهدی زاده: تا جداول بودجه نهایی نشود ما پیش‌بینی ارائه نمی‌دهیم. پیش‌بینی‌های ما برای اواخر سال است.

آقای دکتر ابوالحسنی: در قانون گفته شده است آثار لایحه ذکر شود.

آقای دکتر شیرجیان: در جاهایی که قیمت درج نشده است فروض را گفته‌ایم.

آقای دکتر نوری: رعایت بند ۵۲ شده است یا نه؟ باید گزارش هدفمند باشد. احصاء شده باشد در خصوص ۵ مورد گفته شده در بند ۳. این اعداد نباید منتشر شود.

آقای دکتر ابوالحسنی: بند ۳: بانک مرکزی باید اهداف زیر را با رعایت سیاست‌های کلی نظام موضوع اصل یکصد و دهم (۱۱۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران محقق کند:

(۱) مهار (کنترل) تورم.

(۲) ثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر "اشخاص تحت نظارت".

(۳) حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال.

(۴) کمک به حفظ و ارتقای ارزش پول ملی.

(۵) کمک به تحقق عدالت اجتماعی.

الان در بعضی از موارد اظهار نظر امکان پذیر نمی‌باشد مثل عدالت اجتماعی و ... . قانون در ماده ۵۳ به طور کامل شفاف نمی‌باشد. فقط بند ۱ ماده ۳ قابل پیش‌بینی است.

آقای دکتر طالبی: جزئیات در این گزارش ارائه نشده است. یک گزارش دو صفحه‌ای ارائه شود که برآورد تورمی در آن قید شده باشد که پیش‌بینی به چه شکلی می‌شود. اگر وارد جزئیات محاسبات شوید مشکل ایجاد می‌کند.

آقای دکتر ابوالحسنی: پیش‌بینی‌ها حذف و برآورد آثار تورمی بدون لحاظ متغیر با اهمیت انتظارات تورمی و با فرض تحقق کامل منابع در نظر گرفته شده در لایحه بودجه ۱۴۰۴ بعد از تأیید رئیس کل محترم و اصلاحات پیشنهادی در بندهای لایحه بودجه ۱۴۰۴ برای رئیس جمهور محترم ارسال می‌شود. دوستانی که موافق هستند اعلام نمایند؛ تصویب شد.

جلسه با ذکر صلوات بر محمد و آل محمد (ص) خاتمه یافت.